

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Igora Burgera v trestnej veci obvinenej **J. K. pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy v štádiu prípravy** podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. e/ Tr. zák. k § 13 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák. a § 140 písm. a/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí v Bratislave dňa 2. októbra 2013 sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obvinenej J. K. proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, zo dňa 19. septembra 2013, sp. zn. Tp 78/2013, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obvinenej J. K. **sa z a m i e t a j ú.**

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, uznesením, zo dňa 19. septembra 2013, sp. zn. Tp 78/2013, podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zobrať do väzby obvinenú J. K. s tým, že väzba u obvinenej začala plynúť od 16. septembra 2013 o 14.15 hod. a bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici. Súčasne podľa § 80 ods. 1 písm. b/, ods. 2 Tr. por. neprijal písomný sľub obvinenej J. K..

Proti tomuto uzneseniu zahlásil prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky priamo do zápisnice o výsluchu sťažnosť, ktorú odôvodnil tým, že nebol akceptovaný ním navrhovaný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por.

Proti uvedenému uzneseniu zahlásila sťažnosť aj obvinená priamo do zápisnice o výsluchu, ktorú následne odôvodnila prostredníctvom svojej obhajkyne. V sťažnosti poukazovala na to, že v deň údajného prvého kontaktu so svedkom Š. vo večerných hodinách svedok sám inicioval kontakt s obvinenou a obdobne na druhý deň sa snažil s ňou telefonicky kontaktovať, keď sa všetci traja svedkovia (Š., B., V.) mali stretnúť s obvinenou pri Hypernove. Je teda zrejmé, že obvinená nielen do uskutočnenia výpovedí svedkov v Lučenci a následne v Banskej Bystrici týchto už nekontaktovala, dokonca priamy kontakt so svedkom Š. na ulici výslovne odmietla so slovami „daj mi pokoj“.

Z uvedeného vyplýva, že obvinená nemala reálny záujem daný trestný čin spáchať a od akejkoľvek myšlienky upustila ešte pred nasadením agenta. Nie je teda dôvod predpokladať, že by v danom konaní pokračovala. Postup polície v súvislosti s nasadením agenta považovala obvinená za neštandardný, s cieľom len umelo zdokumentovať prípravu k predmetnej trestnej činnosti.

Na druhej strane sa stotožnila so závermi súdu, že dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por. nie je daný.

V závere sťažnosti obvinená žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozhodnutie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, zo dňa 19. septembra 2013, sp. zn. Tp 78/2013, a prepustil ju na slobodu.

Na základe podaných sťažností Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým boli podané sťažnosti a konanie predchádzajúce týmto výrokom a zistil, že sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obvinenej J. K. nie sú dôvodné.

Obvinená je v posudzovanej veci trestne stíhaná na základe uznesenia vyšetrovateľa Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej protizločineckej jednotky, expozitúra Stred, zo dňa 16. septembra 2013, ČVS: PPZ-832/NKA-PZ-ST-2013 (č.l. 7-11) o vznesení obvinenia, pretože je dôvodne podozrivá zo spáchania **obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy v štádiu prípravy** podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. e/

Tr. zák. k § 13 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák. a § 140 písm. a/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, ako je to uvedené v predmetnom uznesení.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

a/ ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,

b/ bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo

c/ bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ alebo písm. c/, môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak obvinený dá písomný sľub, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej činnosti a že splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje sľub vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaného prípadu za dostatočný a prijme ho.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preštudovaní vyšetrovacieho spisu ČVS: PPZ-832/NKA-PZ-ST-2013 dospel k záveru, rovnako ako súd prvého stupňa, že trestné stíhanie obvinenej pre skutok, pre ktorý jej bolo vznesené obvinenie, sa vedie dôvodne, všetky skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok bol spáchaný, má znaky vyššie špecifikovaného trestného činu a existuje aj dôvodné podozrenie, že tento skutok spáchala obvinená.

Okrem podozrenia, ako jedného z predpokladov vzatia obvinenej do väzby, je v posudzovanej veci v súčasnom štádiu trestného konania splnená aj ďalšia základná materiálna podmienka, a to existencia väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Podľa zistenia najvyššieho súdu uvedený väzobný dôvod, pre ktorý bola obmedzená osobná

sloboda obvinenej, jej vzatím do väzby, sa opiera o celkom konkrétne skutočnosti vyžadované zákonom, pričom z nich vyplýva reálna obava z následkov predpokladaných v ustanovení upravujúcom dôvody tzv. preventívnej väzby.

Výklad pojmu „konkrétna skutočnosť“ je vecou súdu, ktorý na základe skutkových okolností a dôkaznej situácie v konkrétnej trestnej veci posúdi, či vzatie obvineného do väzby je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel nemožno dosiahnuť inak.

Z predloženého spisového materiálu najvyšší súd zistil, že tieto konkrétne skutočnosti, zakladajúce u obvinenej dôvod preventívnej väzby, vyplývajú najmä z konania obvinenej, ktorá sa snažila nájsť niekoho na likvidáciu svojho bývalého manžela a svojich rodičov. Svedčí o tom predovšetkým výpoveď svedka V. Š., ktorého obvinená oslovila za uvedeným účelom, pričom túto požiadavku následne zopakovala aj pred ďalšími svedkami – T. V. a V. B..

Nemožno sa v tomto smere stotožniť s názorom obhajoby, že obvinená nemala reálny záujem daný trestný čin dokončiť, nakoľko už ďalej nekontaktovala svedka Š. a od akejkoľvek myšlienky upustila ešte pred nasadením agenta. V tomto smere je významná výpoveď bývalého manžela obvinenej A. K., z ktorej vyplýva, že ho obvinená v posledných desiatich rokoch viackrát presviedčala, aby zabil jej rodičov, pričom v poslednom roku to bolo asi dva až trikrát. Najvyšší súd sa preto stotožnil s názorom prvostupňového súdu, že správanie sa obvinenej ako aj jej konanie, je nevyspytateľné a nepredvídateľné, pričom zakladá dôvodnú obavu, že v prípade jej ponechania na slobode môže pokračovať v páchaní trestnej činnosti, resp. ju dokončiť.

Najvyšší súd pritom poukazuje aj na uznesenie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, zo dňa 19. septembra 2013, sp. zn. Tp 78/2013, kde tento v odôvodnení svojho rozhodnutia popísal dôvody, pre ktoré považoval väzobný dôvod upravený v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. za opodstatnený. Najvyšší súd si závery súdu prvého stupňa osvojuje a v ďalšom na ne odkazuje.

Pokiaľ ide o dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por., najvyšší súd sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu, keď tento predmetný dôvod väzby neuznal. Z predloženého

spisového materiálu je zrejmé, že obvinená sa len jedenkrát zmienila o tom, že by po vykonaní skutku chcela odísť do Japonska, pričom v tomto smere nevyvíjala žiadne aktivity a aj z výpovedí svedkov – matky obvinenej aj bývalého manžela je zrejmé, že obvinená by na cestu do Japonska nemala dostatok finančných prostriedkov. Vzhľadom na uvedené mal aj najvyšší súd za to, že v súvislosti s väzobným dôvodom podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por. tu neexistujú také konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali reálnu obavu z toho, že obvinená ujde, resp. sa bude skrývať pred orgánmi činnými v trestnom konaní a len hrozba uloženia vysokého trestu nemôže byť sama o sebe dôvodom tzv. útekovej väzby.

Najvyšší súd sa stotožnil aj so záverom sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, že u obvinenej J. K. nie je možné nahradiť väzbu písomným sľubom. V danom prípade, s prihliadnutím na povahu trestnej činnosti, pre ktorú je trestne stíhaná, ani najvyšší súd písomný sľub nepovažuje za dostatočný, pretože tento substitučný inštitút neodstraňuje obavu, že obvinená v prípade prepustenia na slobodu bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti resp. čin dokoná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil dôvod pre zmenu prvostupňového uznesenia a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 2. októbra 2013

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová